

# STENOGRAFSKE BELEŠKE SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

GODINA 3

BEOGRAD, 1934 GODINE

KNJIGA I

X REDOVNI SASTANAK

## SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

DRŽAN 14 MARTA 1934 GODINE U BEOGRADU

PRETSEDAVAO:

Pretsednik

Dr. LJUBOMIR TOMAŠIĆ

Sekretar

ASIM ALIBEGOVIĆ

Prisutni su g. g. Ministri: Ministar socijalne politike i narodnog zdravlja **Ivan Pucelj**, Ministar trgovine i industrije i zastupnik Ministra šuma i rudnika **Juraj Demetrović**, Ministar fizičkog vaspitanja naroda **dr. Lavoslav Hanžek**.

POČETAK U 17,15 ČASOVA

### SADRŽAJ:

1 — Čitanje i usvojenje zapisnika IX redovnog sastanka;

2 — Komemorativni govor g. Predsednika Senata povodom smrti Kralja Belgije Alberta I;

3 — Saopštenje i primanje na znanje izveštaja g. g. Ministara o sankcionisanju zakona i izveštaja g. Ministra finansija o sporazumu zaključenom sa porterima obveznica naših spoljnih zajmova;

4 — Saopštenje akata g. Predsednika Narodne skupštine kojima dostavlja Senatu na rešavanje predlog budžeta državnih rashoda i prihoda sa predlogom Finansijskog zakona za budžetsku 1934/35 godinu i zakonske predloge: o međunarodnoj konvenciji o telekomunikacijama sa dodatkom, zaključenom i potpisanoj u Madridu 9 decembra 1932 god.; o konvenciji zaključenom 22 jula 1933 god. između Kraljevine Jugoslavije i Republike Grčke o eksploataciji pruga redovnog vazdušnog saobraćaja; o Protokolu uz trgovinski sporazum od 29. jula 1933 god., usvojenom razmenom nota od 14 septembra 1933 god. u Berlinu između naše Kraljevine i Republike Nemačke; o sporazumu postignutom između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije o pristupanju pregovorima za reviziju ugovora o trgovini i plo-

vidbi od 14 jula 1924 god. i njegovog dopunskog sporazuma od 25 aprila 1932 god., kao i o izmeni njihovih otkaznih rokova. — Upućenje predloga budžeta na proučavanje Finansijskom odboru, a ostalih zakonskih predloga Odboru za proučavanje zakonskih predloga o međunarodnim konvencijama;

5 — Saopštenje interpelacije senatora g. Šerifa Arnautovića na g. Ministra poljoprivrede o aferi sa agrarnim obligacijama;

6 — Saopštenje izveštaja Verifikacionog odbora o pitanju senatora g. dr. Benjamina Šuperine o nepodudarnosti položaja senatora i gradonačelnika, koje položaje zauzima senator g. dr. Mića Mičić, i o prijemu izjave senatora g. Ljubomira Vidakovića da zadržava položaj senatora;

7 — Molbe, žalbe i rezolucije;

8 — Dnevni red: Utvrđivanje dnevnog reda.

Govornici: Predsednik dr. Ljubomir Tomašić.

*Predsednik dr. Ljubomir Tomašić:* Gospodo senatori, otvaram X redoviti sastanak Senata i molim gospodina sekretara da pročita zapisnik zadnjeg našeg sastanka.

*Sekretar Asim Alibegović čita zapisnik IX redovnog sastanka.*

**Prešednik dr. Ljubomir Tomašić:** Ima li kakvog prigovora ovom i ovako sastavljenom zapisniku? (Nema). Jer prigovora nema, objavljujem da je zapisnik usvojen i overovljuje se.

Gospodo senatori,

18 februara bio je sav kulturni svet potresen vešću da je prestao funkcionisati jedan veliki duh koji je sedeo na Belgijskom prestolu.

Albert I, neosporni vitez časti i pravde, toga se je dana odelio od živih.

Kulturna je istorija uvek osetila prerani gubitak koje jake moralne jedinke. Kako ne bi ceo kulturni svet požalio takav gubitak danas kad su nam jake jedinke toliko potrebne i kada se jedva dospeva da se preostale moralne vrednosti i auktoriteti sačuvaju općem dobru čovečanstva!

I naš je narod sudelovao u toj opštoj žalosti. Sudelovao je ne samo kao deo opšte kulturne zajednice, nego i kao drug u nedavnim ratnim patnjama Belgijskog naroda i prema tome kao dobar ocenjivač velikog gubitka za Belgijski narod.

Vaše je Prešedništvo, gospodo senatori, blagovremeno bilo tumač vaših osećanja, a danas — kad smo se prvi put iza tragičnog slučaja sastali — ponovimo osećanja solidarnosti naša dva naroda u tako tužnim zgodama.

Slava Albertu I, Kralju Belgije!

(Sva gospoda senatori saslušali su stojeći govor g. Prešednika Senata i odazvali se uzvikom: Slava mu!).

Izvolite čuti izveštaje gospode Ministara o sankcionisanju Zakona.

**Sekretar Asim Alibegović** saopštava:

G. Ministar inostranih poslova izveštava Senat da je Nj. V. Kralj blagoizvolio potvrditi 18 januara o. g.:

Zakon o opštoj konvenciji za sistematizaciju imovinskih interesa bivše pokrajine Istre i bivše Trgovačke i obrtne komore, sa sporazumima A, B, C i D, zaključenim i potpisanim u Puli 12 decembra 1930 godine, između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije;

Zakon o dopunskom sporazumu uz sporazum o kliringu od 27 aprila 1932 godine kao i uz dodatak od 2 novembra 1932 godine, zaključenom i potpisanim u Beogradu 29 avgusta 1933 godine između Kraljevine Jugoslavije i Svajcarske Konfederacije.

G. Ministar finansija izveštava Senat da je Nj. V. Kralj blagoizvolio potvrditi 18 februara o. g. sledeće zakone:

Zakon o naknadnim i vanrednim kreditima uz budžet državnih rashoda i prihoda za 1933/34 godinu;

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o neposrednim porezima, Zakona o skupnom porezu na poslovni promet i Zakona o porezu na neženjena lica i poreskom oslobodenju lica sa devetoro i više dece;

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o taksama;

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o državnoj trošarini;

Zakon o izmenama i dopunama u Zakonu o isplati ratne štete, u Uredbi o 7% investicionom zajmu od 500 miliona dinara, u Pravilniku o finansijskoj likvidaciji agrarnih odnosa u Bosni i Hercegovini i u Zakonu o finansijskoj likvidaciji otšteta za beglučke zemlje u Bosni i Hercegovini;

Zakon o izmenama i dopunama čl. 29, 34, 40, 43, 56 i 166 Carinskog zakona od 23 januara 1899 godine a izmenjen i dopunjen od 23 februara 1924; i G. Ministar finansija dostavlja Senatu, saobražno § 12 tač. 21 Finansijskog zakona za 1933/34 godinu, radi znanja sporazume zaključene sa porterima obveznica naših spoljnih zajmova.

**Prešednik dr. Ljubomir Tomašić:** Saopšteni izveštaji g.g. Ministara o sankcionisanju pročitanih zakona i izveštaj g. Ministra finansija o zaključenim sporazumima sa porterima obveznica naših spoljnih zajmova primaju se na znanje. — Molim g. sekretara da saopšti zakonske predloge upućene od strane Narodne skupštine Senatu na daljni rad.

**Sekretar Asim Alibegović** saopštava: G. Prešednik Narodne skupštine dostavlja Senatu na rad, saobražno članu 64 Ustava, predlog budžeta državnih rashoda i prihoda sa predlogom Finansijskog zakona za budžetsku 1934/35 godinu, u redakciji kako ga je Narodna skupština usvojila;

G. Prešednik Narodne skupštine dostavlja Senatu na rad, saobražno čl. 64 Ustava, sledeće zakonske predloge koje je usvojila Narodna skupština:

a) O međunarodnoj konvenciji o telekomunikacijama sa dodatkom, zaključenom i potpisanoj u Madridu 9 decembra 1932 godine;

b) O konvenciji zaključenom 22 jula 1933 godine između Kraljevine Jugoslavije i Republike Grčke o eksploataciji pruga redovnog vazdušnog saobraćaja;

c) O protokolu uz trgovinski sporazum od 29 jula 1933 godine, usvojenom razmenom nota od 14 septembra 1933 godine u Berlinu između naše Kraljevine i Republike Nemačke;

d) O sporazumu postignutom između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije o pristupanju pregovorima za reviziju ugovora o trgovini i plovidbi od 14 jula 1924 godine i njegovog dopunskog sporazuma od 25 aprila 1932 godine, kao i o izmeni njihovih otkaznih rokova.

**Prešednik dr. Ljubomir Tomašić:** Gospodo senatori, saopšteni predlog budžeta sa predlogom Finansijskog zakona za godinu 1934/35 uputićemo shodno postojećim propisima našeg Poslovnika Finansijskom odboru, a ostala četiri zakonska predloga uputićemo onom Odboru koji je već izabran za proučavanje zakonskih predloga o međunarodnim konvencijama.

Izvolite čuti saopštenje o jednoj interpelaciji.

**Sekretar Asim Alibegović** saopštava: Senator g. Šerif Arnautović uputio je interpelaciju na g. Ministra poljoprivrede, koja se odnosi na aferu sa agrarnim obligacijama i zloupotrebama.

**Prešednik dr. Ljubomir Tomašić:** Ova interpelacija je dostavljena nadležnom Ministru na dalji postupak.

Izvolite čuti izveštaje Verifikacionog odbora.

**Sekretar Asim Alibegović** saopštava: Verifikacioni odbor Senata podnosi Senatu izveštaj o pitanju senatora g. dr. Benjamina Šuperine o nepodudarnosti položaja senatora i gradonačelnika, koje položaje zauzima g. dr. Mića Mičić.

Verifikacioni odbor podnosi Senatu izveštaj da je, povodom pitanja g. dr. Šuperine, a po pozivu Odbora, primio izjavu senatora g. Ljubomira Vidakovića u kojoj saopštava da zadržava položaj senatora.

**Prešednik dr. Ljubomir Tomašić:** Ovi izveštaji su otštampani, razdeliće se gospodi senatorima i biće

stavljani na dnevni red kad to Senat zaključi.

Izvolite čuti molbe, žalbe i rezolucije.

**Sekretar Asim Alibegović** saopštava molbe, žalbe i rezolucije: Potpornog društva vojnih penzionera iz Zagreba; Trgovačkog udruženja iz Aleksandrovcu; Udruženja trafikanta iz Ljubljane; Hrišćanske škole iz Ljubljane; Udruženja univerzitetski obrazovanih žena iz Beograda; Paje Jugovića iz Sarajeva; Vase Čigurskog iz Starog Bečejca; Udruženja trgovaca za Srez jadranski; Ženskog pokreta iz Sarajeva; Državnih i samoupravnih činovnika i penzionera iz Pančeva; Saveza pekarskih udruženja iz Beograda; Pretsednika trgovačkog, zanatlijskog i ugostiteljskog udruženja iz Kragujevca; Braće Kenigštetler iz Novog Sada; Josifa Krausa iz Debeljače; Artura i Dragutina Lederera iz Čoke; udova pobijenih sveštenika iz okoline Niša; Riharda Šurića, kanceliste iz Sarajeva; Udruženja mlinske industrije iz Beograda; Jelene Vase Crnogorčevića iz Tuzle; Pripomoćnog udruženja nezaposlenih trgovačkih i privatnih službenika iz Zagreba; Udruženja maloprodavaca duvana iz Sarajeva; Antuna Alberinija, privatnog činovnika iz Zagreba; Opštine cerske u Srezu kičevskom; Udruženja autobuskih preduzeća iz Splita; Saveza nabavljačkih za druga državnih činovnika iz Beograda; Jahting klu-

ba »Galeb« iz Sušaka; Saveza privatnih nameštenika Jugoslavije, Podružnice Sombor; Udruženja intelektualnih radnika Jugoslavije iz Beograda; Beogradskog moto kluba; Đorda Dimića iz Prilepa; Danila Strahinića iz Žepča.

**Pretsednik dr. Ljubomir Tomasić:** Ove molbe, žalbe i rezolucije uputiće se nadležnom Oboru za molbe i žalbe.

Prelazimo na dnevni red. Jedina tačka dnevnog reda današnjeg sastanka jest utvrđivanje dnevnog reda. S vašim pristankom, gospodo senatori, ja bih ustanovio sledeći dnevni red za narednu sednicu:

1) Pretres izveštaja Verifikacionog odbora o pitanju inkompatibiliteta između senatorskog mandata i položaja gradonačelnika koji zauzima senator g. dr. Mića Mičić;

2) Pretres izveštaja Verifikacionog odbora o pitanju inkompatibiliteta između senatorskog mandata i položaja pretsednika opštine koji zauzima senator g. Ljubomir Vidaković.

Prima li Senat ovaj devni red? (Prima). Pošto Senat prima, današnju sednicu zaključujem, a iduću zakazujem za prekosutra, petak, u 9 časova pre podne.

Sednica je zaključena u 17,35 časova.

